

Eurojusts rapport om terrorbekæmpelse 2019

Dato: December 2020

URL: <https://europa.eu/!kc74cG>

Den voksende sikkerhedstrussel og den skiftende komplekse karakter af de terrorangreb og terrorhandlinger, der rettes mod EU's medlemsstater, har tydeligt vist, at effektive juridiske tiltag mod terrorisme ofte rækker ud over de enkelte landes grænser. For effektivt at imødegå disse udfordringer er de kompetente nationale myndigheder nødt til at samarbejde og koordinere deres indsats indbyrdes og med de relevante EU-organer og internationale organer og udveksle oplysninger rettidigt og på en fyldestgørende måde.

Eurojusts rapport om terrorbekæmpelse 2019 redegør for agenturets aktiviteter inden for terrorbekæmpelse i 2019. Aktiviteterne tager afsæt i Eurojusts mandat og sigter mod at styrke effektive juridiske tiltag mod terrorisme. Rapporten redegør for det stigende antal komplekse og forskelligartede terrorrelaterede efterforskninger og retsforfølgninger, som koordineres af Eurojust. Den kortlægger problemstillinger og bedste praksis og giver eksempler på, hvordan Eurojust har bistået de nationale myndigheder.

De terrorrelaterede efterforskninger og retsforfølgninger, som blev henvist til Eurojust, vedrørte terrorangreb og andre former for terroraktiviteter begået af terrornetværk, terrorceller eller enkeltpersoner. Der blev identificeret specifikke udfordringer i forbindelse med efterkommelse af anmodninger om gensidig anerkendelse, anmodninger om gensidig retshjælp og fastlæggelse af den jurisdiktion, hvor sagerne bedst kunne retsforfølges.

Eurojust kunne takket være sit enestående mandat og sin ekspertise effektivt bistå de nationale myndigheder i alle faser af de forskellige retssager og i forhold til alle former for terrorisme. I og med at [forordning \(EU\) 2018/1727](#) om Den Europæiske Unions Agentur for Strafferetligt Samarbejde (Eurojust) trådte i kraft den 12. december 2019, fik Eurojust yderligere styrket sin kapacitet til at bistå med og koordinere efterforskninger og retsforfølgninger.

I de terrorrelaterede efterforskninger og retsforfølgninger, som blev koordineret af Eurojust, ydede agenturet juridisk og operationel bistand, der var skræddersyet til de specifikke behov i hver enkelt sag. Eurojusts koordineringsmøder bidrog til at opbygge en fælles forståelse af de formodede terroraktiviteter, identificere forbindelser mellem forskellige efterforskninger, drøfte behovene for samarbejde og koordinering og nå til enighed om den bedste vej frem. De fælles efterforskningshold, som blev oprettet med hjælp og midler fra Eurojust, sås som et effektivt redskab til retligt samarbejde. De gav de berørte stater mulighed for at tackle de udfordringer, som de står over for, dele oplysninger og bevismateriale direkte samt drøfte, nå til enighed om og koordinere deres efterforsknings- og retsforfølgingsstrategier.

Fremsendelsen af (kopier af) europæiske efterforskningskendelser og anmodninger om gensidig retshjælp og udførelsen heraf via Eurojust er blevet en veletableret og effektiv praksis for at sikre, at dokumenterne når frem til de retslige myndigheder, som de er adresseret til, på den hurtigst mulige måde, og for at de bliver fulgt op på, når det er nødvendigt.

I de terrorrelaterede efterforskninger og retsforfølgninger, der blev koordineret i 2019, var Eurojusts bistand afgørende for at sikre udveksling af oplysninger mellem retssager, hvor der kunne konstateres en forbindelse. Eurojust spillede også en vigtig rolle med hensyn til at kortlægge omfanget af efterforskninger og fremtidige retsforfølgninger med henblik på at fastslå risikoen for tilsidesættelse af *ne bis in idem*-princippet og udarbejde mulige koordinerede strategier for at undgå

sådanne tilsidesættelser.

De terrorrelaterede sager, der blev henvist til Eurojust med henblik på bistand, viste, at et internationalt retligt samarbejde er et effektivt redskab til at sikre og garantere rettigheder for ofre for terrorisme og deres familier. Gennem retligt samarbejde og med bistand fra Eurojust kan de nationale myndigheder sikre, at udenlandske ofre informeres om deres rettigheder i det land, hvor et terrorangreb har fundet sted, og at disse rettigheder garanteres umiddelbart efter angrebet, under efterforskningen og i retten.

Da terrorrelaterede efterforskninger og retsforfølgninger i EU's medlemsstater ofte rækker ud over EU, var de forbindelsesanklagere fra tredjelande, som er udstationeret i Eurojust, afgørende for at sikre et hurtigt og effektivt samarbejde mellem myndighederne i tredjelande og EU's medlemsstater. Eurojusts netværk af retlige kontaktpunkter i tredjelande gør det desuden muligt for Eurojust og de nationale myndigheder at nå ud til domsmyndigheder i hele verden, for at samarbejdet bliver bedre og hurtigere, f.eks. i terrorbekæmpelsessager.

For at støtte EU's medlemsstater bedst muligt har Eurojust ført det tætte samarbejde videre med sin vigtigste partner Europol og sikrer på den måde komplementaritet i den bistand, der ydes til de nationale myndigheder, i overensstemmelse med de to agenturers respektive mandater.

I betragtning af hvor vigtigt det er at udveksle oplysninger, oprettede Eurojust den 1. september 2019 et terrorbekæmpelsesregister (CTR) i samarbejde og samråd med EU's medlemsstater. CTR er et unikt operativt værktøj på EU-niveau, som indsamler retlige oplysninger om verserende og afsluttede terrorbekæmpelsessager i EU's medlemsstater. Oplysningerne videregives til Eurojust på grundlag af [Rådets afgørelse nr. 2005/671/RIA](#) af 20. september 2005 om udveksling af oplysninger og samarbejde vedrørende terrorhandlinger. Hovedformålet med CTR er at identificere (1) mulige forbindelser mellem retssager og (2) mulige koordineringsbehov med fuld respekt for de gældende databeskyttelsesregler og oplysningernes fortrolige karakter samt ejendomsretten hertil.

Fremsendelsen til Eurojust af nøjagtige og ajourførte retlige oplysninger om terrorbekæmpelse medfører konkrete og håndgribelige fordele for EU's medlemsstater. Det bidrager til mere effektivt at kunne opdage forbindelser mellem retssager i forskellige lande. Forbindelserne kan hjælpe de nationale myndigheder med bedre at forstå den internationale dimension af en terrorcelle og/eller terroraktivitet og udvider mulighederne for samarbejde og koordinering mellem de nationale myndigheder. For de terrorbekæmpelsessager, hvor man tidligere ikke vidste, at de berørte andre stater, kan CTR måske hjælpe med at identificere internationale forbindelser, der afslører, om terrorceller og/eller terroraktiviteter har en grænseoverskridende karakter. Når oplysninger fra CTR indføres i Eurojusts sagsstyringssystem, bliver det også muligt at identificere forbindelser mellem terrorbekæmpelsessager og sager, der vedrører andre former for grov og organiseret kriminalitet.

Hvis der er forbindelser, kan EU's medlemsstater drage fordel af de koordineringsmekanismer, som Eurojust tilbyder. Eurojust kan hjælpe de nationale myndigheder med at vurdere deres efterforsknings- og samarbejdsbehov mere præcist, koordinere den nationale indsats og fremme fælles eller samarbejdsbaserede retsforfølgningsstrategier for at opnå bedre operationelle resultater og sikre, at efterforskninger og retsforfølgninger kan udføres på en tilfredsstillende måde.

På grundlag af erfaringerne fra koordinering af terrorrelaterede efterforskninger og retsforfølgninger og behovet for at støtte de nationale myndigheder effektivt, har Eurojust identificeret følgende prioriterede områder, som agenturet vil koncentrere indsatsen og sine ressourcer om i 2020:

- effektiv og rettidig koordinering af terrorrelaterede efterforskninger og retsforfølgninger for at bistå medlemsstaterne med at gennemføre efterforskninger og retsforfølgninger på en tilfredsstillende måde
- fortsat implementering af CTR for rettidigt op på en fyldestgørende måde at kunne udveksle

oplysninger om terrorrelaterede retssager, optimere muligheden for at identificere forbindelser mellem sager og sikre en effektiv opfølgning af forbindelserne

- koordinering af retligt samarbejde for at bistå ofre for terrorisme og garantere deres rettigheder
- udveksling af erfaringer og bidrag til drøftelser på EU-plan om retligt samarbejde, udveksling af oplysninger om terrorhandlinger og udfordringer samt bedste praksis inden for den retlige indsats mod terrorisme med henblik på at håndtere den hurtige udvikling inden for terrortrusler.